

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-19120602-[659-1195-2024]-2925/77466
Konu : Bazı İnfaz Savcılıklarınca Fiziki Dosya
Olmadan İnfaz İşlemleri Yapılmadığı

12.12.2024

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNE
(Hukuk Müşavirliği)

İlgi : 30.10.2024 tarihli ve 41870694-659-37521 sayılı yazınız.

Bazı Cumhuriyet başsavcılığı infaz büroları tarafından fiziki dosya olmadan infaz işlemlerinin yapılmadığı ve tahliye işlemlerinin geciktiğinden bahisle konuya ilişkin görüş ve değerlendirmelerin bildirilmesi talebini içeren ilgi yazı ve eki incelendi.

Bilindiği üzere;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

“Elektronik işlemler” kenar başlıklı 38/A maddesinde; (Ek: 2/7/2012-6352/95 md.) "(1) Her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(2) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP'tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

(3) Bu Kanun kapsamında fiziki olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve karar elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve güvenli elektronik imza ile imzalanabilir.

(4) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlar diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak gönderilen belge veya kararlar, gerekmedikçe fiziki olarak ayrıca düzenlenmez ve ilgili kurum ve kişilere gönderilmez.

(5) Elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi halinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edilir.

(6) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(7) Zorunlu nedenlerle fiziki olarak düzenlenmiş belge veya kararlar, yetkili kişilerce taranarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik ortamda gönderilir.

(8) Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hallerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim, Cumhuriyet savcısı veya görevlendirilen yetkili kişi tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(9) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(10) Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, zorunlu olmadıkça ayrıca fiziki olarak istenilmez. UYAP'tan dış bilişim sistemlerine gönderilen bilgi ve belgeler ayrıca zorunlu olmadıkça fiziki ortamda gönderilmez.

(11) Ceza muhakemesi işlemlerinin UYAP'ta yapılmasına dair usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>

06/08/2015 tarihli ve 29437 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin,

“UYAP’ın kullanılması” kenar başlıklı 5 inci maddesinde; "(1) İş süreçlerindeki her türlü veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemleri ile uyum ve işbirliği sağlanmış dış birimlerle yapılacak her türlü işlemler UYAP ortamında gerçekleştirilir.

(2) UYAP kullanıcıları iş listesini günlük olarak kontrol etmek, işlemlerin gereğini yerine getirmek, ihtiyaç duyulan alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesi, değerlendirilmesi ile gerekli adli istatistiklerin üretilmesine esas bilgileri güvenilirlik, tutarlılık ve güncellik ilkelerine uygun olarak UYAP ortamına tam ve eksiksiz girmekle yükümlüdür.

(3) Fizikî olarak verilen ve gönderilen her türlü evrak, elektronik ortama aktarılarak UYAP’a kaydedilir ve ilgili birime gönderilir.

(4) İhtiyaç duyulan nüfus, tapu, adli sicil kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî olarak istenilmez. UYAP’tan dış bilişim sistemlerine gönderilen bilgi ve belgeler zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

(5) Taraf ve vekilleri ile diğer ilgililer güvenli elektronik imza ile imzalamak suretiyle UYAP vasıtasıyla birimlere elektronik ortamda bilgi ve belge gönderebilirler.

(6) Gelen evraktan sorumlu personel, UYAP üzerinden birimlere gönderilen ve iş listesine düşen belgeleri derhâl ilgili kişiye ya da doğrudan dosyasına aktarır. Onay gerektiren evrak ilgilinin iş listesine yönlendirilir.

(7) Tutanak, belge ve kararlar elektronik ortamda düzenlenir ve gerekli olanlar ilgilileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır. Elektronik ortamda düzenlenen ve güvenli elektronik imza ile imzalanan evrak UYAP kapsamındaki birimlere elektronik ortamda gönderilir. Ayrıca fizikî olarak gönderilmez.

(8) Teknik nedenlerle fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, engelin ortadan kalkmasından sonra derhâl elektronik ortama aktarılır, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP’a kaydedilir ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya karar aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır. Elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgeler ise fizikî ortamda saklanır ve gerektiğinde fizikî olarak gönderilir.

(9) UYAP üzerinde hazırlanmış ve güvenli elektronik imza ile imzalanmış evrakın dış birimlere elektronik ortamda gönderilememesi hâlinde belge veya kararın fizikî örneği alınır, güvenli elektronik imza ile imzalanmış aslının aynı olduğu belirtilerek ilgilisi tarafından imzalanmak sureti ile gönderilir.

(10) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter. Elektronik ortamda yapılacak işlemlerin, ertesi güne sarkmaması açısından saat 00:00’a kadar yapılması zorunludur.

(11) Güvenli elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi hâlinde UYAP’ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge geçerli kabul edilir.

(12) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP’ta incelenebilir ve her türlü muhakeme işlemi yapılabilir.

(13) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(14) Fizikî ortamda yapılan işlemlerde süre mesai saati sonunda biter. "

“Yazıların gönderilmesi” kenar başlıklı 254 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“(1) Birimlerce yazılan yazılar elektronik ortamda gönderilir. Elektronik ortamda gönderilemeyen yazılar, zimmet kaydına işlenerek görevlendirilen memur aracılığıyla ya da posta yoluyla gönderilebilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa 6352 sayılı Kanunun 95 inci maddesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>

ile eklenen ve 5/7/2012 tarihinde yürürlüğe giren “Elektronik işlemler” kenar başlıklı 38/A maddesinde; her türlü ceza muhakemesi işleminde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılacağı, bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve kararın UYAP vasıtasıyla işleneceği, kaydedileceği ve saklanacağı, kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyaların güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP’tan incelenebileceği ve her türlü ceza muhakemesi işleminin yapılabileceği, bu Kanun kapsamında fiziki olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve kararın elektronik ortamda düzenlenebileceği, işlenebileceği, saklanabileceği ve güvenli elektronik imza ile imzalanabileceği düzenlenmiş, ayrıca güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararların diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderileceği, güvenli elektronik imza ile imzalanarak gönderilen belge veya kararların gerekmedikçe fiziki olarak ayrıca düzenlenmeyeceği ve ilgili kurum ve kişilere gönderilmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Anılan maddede ayrıca, elektronik imzalı belgenin elle atılan imzalı belgeyle çelişmesi hâlinde UYAP’ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belgenin geçerli kabul edileceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 06/08/2015 tarihli ve 29437 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin “UYAP’ın kullanılması” kenar başlıklı 5 inci maddesinde; iş süreçlerindeki her türlü veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemlerinin, bu işlemlere ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemleri ile uyum ve işbirliği sağlanmış dış birimlerle yapılacak her türlü işlemlerin UYAP ortamında gerçekleştirileceği, tutanak, belge ve kararların elektronik ortamda düzenleneceği ve gerekli olanların ilgilileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanacağı, elektronik ortamda düzenlenen ve güvenli elektronik imza ile imzalanan evrakın UYAP kapsamındaki birimlere elektronik ortamda gönderileceği ve bu belgelerin ayrıca fizikî olarak gönderilmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Teknik nedenlerle fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, engelin ortadan kalkmasından sonra derhâl elektronik ortama aktarılır, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP’a kaydedilir ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya karar aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır. Elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgeler ise fizikî ortamda saklanır ve gerektiğinde fizikî olarak gönderilir.

Anılan Yönetmeliğin 254 üncü maddesinin birinci fıkrasında da; birimlerce yazılan yazıların elektronik ortamda gönderileceği, elektronik ortamda gönderilemeyen yazıların, zimmet kaydına işlenerek görevlendirilen memur aracılığıyla ya da posta yoluyla gönderilebileceği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, 5271 sayılı Kanunun 38/A maddesi ile Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümleri dikkate alındığında; UYAP sisteminin tüm yazışmalarda kullanılması gerektiği gibi, dosyanın fiziken gönderilmesinin posta masraflarının gereksiz şekilde artmasına ve yargılama ve infaz işlemlerinin sürüncemede bırakılmasına sebep olacaktır. Ancak, belge veya karar aslının incelenmesinin zorunlu olması veya elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgelerin bulunması ya da belgenin elektronik ortamda gönderilememesi hallerinde ise dosyanın fizikî olarak gönderilmesi gerekmektedir. Kaldı ki kanun yolu denetimlerinde Yargıtay ve Bölge Adliye Mahkemelerince denetime konu dosyaların fiziki olarak temin edilerek inceleye tabi tutuldu anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda infaz savcılıkları tarafından dosyadaki bazı belgelerin veya dosyanın incelenmesi gerektiğinin düşünülmesi hâlinde, incelenmek istenen evrakın veya dosyanın da UYAP üzerinden gönderilmesinin istenebileceği, fiziki olarak dosya istenmesinin ise daha arızı durumlarda uygulanması yolunun tercih edilmesi gerektiği, aksine uygulamanın UYAP sisteminin tüm yazışmalarda kullanılması gerektiğine dair emredici hükümlere aykırılık teşkil edeceği gibi, posta masraflarının gereksiz şekilde artmasına ve infaz işlemlerinin sürüncemede bırakılmasına sebep olabileceği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla,

5271 sayılı Kanunun 38/A maddesi ile Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>

Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesi uyarınca;

1-Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yerine getirilen iş ve işlemlere işlemlere ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemleri ile uyum ve işbirliği sağlanmış dış birimlerle yapılacak her türlü işlemler UYAP ortamında gerçekleştirilmesi gerektiği,

2- Belge veya karar aslının incelenmesinin zorunlu olması veya elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgelerin bulunması ya da belgenin elektronik ortamda gönderilememesi hâllerinde ilgili evrakın fizikî olarak gönderilmesi, ancak bu uygulamanın genel uygulama haline getirilmemesi gerektiği, zira aksine uygulamanın yargılamaların en kısa sürede ve en az masrafla yapılması gerektiğine dair ilkeye ve dolayısıyla adil yargılanma hakkının ihlaline sebep olabileceği,

Düşünülmele birlikte sorunun kanun ve yargı yolu ile çözümlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Hâkim
Bakan a.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>